# YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
12 päivänä joulukuuta 1996 *

Asiassa C-297/95,

**Euroopan yhteisöjen komissio**, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja Götz zur Hausen, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

**Saksan liittotasavalta**, asiamiehinään liittovaltion talousministeriön Ministerialrat Ernst Röder ja saman ministeriön Oberregierungsrat Bernd Kloke, D-53107 Bonn,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii toteamaan, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut säädetyssä määräajassa yhdyskuntajätevesien käsittelystä 21 päivänä toukokuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/271/ETY (EYVL L 135, s. 40) noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida sekä tuomarit L. Sevón (esittelevä tuomari), D. A. O. Edward, P. Jann ja M. Wathelet,

julkisasiamies: G. Tesauro,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 7.11.1996 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 15.9.1995 ja jossa vaaditaan toteamaan, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut säädetyssä määräajassa yhdyskuntajätevesien käsittelystä 21 päivänä toukokuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/271/ETY (EYVL L 135, s. 40, jäljempänä direktiivi) noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä.

2 Direktiivin 19 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30.6.1993, ja niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

3 Koska komissio ei ollut saanut mitään ilmoitusta Saksan liittotasavallan toteuttamista täytäntöönpanotoimenpiteistä eikä sillä ollut tiedossaan mitään muutakaan seikkaa, josta se olisi voinut päätellä, että kyseinen jäsenvaltio oli täyttänyt velvoitteensa saattaa voimaan tarvittavat säädökset määräajassa, komissio vaati 9.8.1993 päivätyssä kirjeessä ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti Saksan liittotasavaltaa esittämään huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa.

4 Saksan hallitus vastasi 5.11.1993 päivätyllä kirjeellä, että Saksan viranomaiset valmistelivat parhaillaan direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä.

5 Koska komissio oli saanut ilmoituksen täytäntöönpanotoimenpiteistä ainoastaan Baden-Württembergin osalta ja Baijerin osalta, se osoitti Saksan liittotasavallan hallitukselle 22.7.1994 päiväämällään kirjeellä perustellun lausunnon vaatien tätä EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan toisen kohdan nojalla toteuttamaan direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa.

6 Saksan hallitus myönsi 17.10.1994 päivätyssä kirjeessään, että direktiivin täytäntöönpanemiseksi oli toteutettava toimenpiteitä. Se lisäsi, että osavaltioilla (Länder) oli asian osalta toimivalta ja että oli odotettavissa, että direktiivi pantaisiin täydellisesti täytäntöön vuoden 1995 aikana.

7 Komissio nosti siten esillä olevan kanteen. EY:n perustamissopimuksen 5 artiklan ensimmäiseen kohtaan ja 189 artiklan kolmanteen kohtaan viitaten se arvioi, että Saksan liittotasavalta ei ollut toteuttanut säädetyssä määräajassa kaikkia direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä.

8 Vastineessaan Saksan hallitus ei kiistä sitä, että se ei ole pannut direktiiviä täytäntöön säädetyssä määräajassa kansallisessa oikeusjärjestyksessään. Se toteaa kuitenkin, että osavaltiot ovat toimivaltaisia tältä osin, eivätkä ne kaikki ole vielä toteuttaneet vaadittavaa täytäntöönpanoa.

9 Tältä osin on riittävää muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan vetoamalla perustella sitä, miksi se ei ole noudattanut direktiivissä säädettyjä velvoitteita ja määräaikoja (ks. erityisesti asia C-312/95, komissio v. Luxemburg, tuomio 17.10.1996, 9 kohta, Kok. 1996, s. I-5143).

10 Koska direktiiviä ei ole pantu täytäntöön säädetyssä määräajassa, komission tätä koskeva kanne on katsottava perustelluksi.

11 Siten on todettava, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut direktiivin 91/271/ETY 19 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

## Oikeudenkäyntikulut

12 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Komissio on vaatinut Saksan liittotasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Saksan liittotasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

**1) Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut yhdyskuntajätevesien käsittelystä 21 päivänä toukokuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/271/ETY 19 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.**

**2) Saksan liittotasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Moitinho de Almeida Sevón Edward

Jann Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä joulukuuta 1996.

R. Grass J. C. Moitinho de Almeida

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja